

Nauka dobrych manier to długi proces, który wymaga czasu, cierpliwości i powtarzalności. Wiąże się z wytrwałością i ciągłymi ćwiczeniami. Dotyczy wielu sfer: używania zwrotów grzecznościowych, kulturalnego jedzenia i właściwego zachowania przy stole, odpowiedniego zachowania w środkach komunikacji publicznej, w miejscach publicznych, w czasie wizyt rodzinnych, szacunku dla osób starszych i niepełnosprawnych itd. O tych zasadach należy dziecku przypominać, tłumaczyć i po prostu wymagać. Dziecko lubi dużo wiedzieć, dlatego spokojnie tłumaczymy dlaczego tak należy postępować i dlaczego to takie ważne. Od staranności rodziców zależy, czy mały człowiek w przyszłości będzie umiał zachować się odpowiednio, a nawet elegancko.

Dobre maniery opierają się na życzliwości i trosce o innych. Sprawiają, że otaczające cię osoby częściej się uśmiechają, a świat nabiera różowych barw. Podstaw grzeczności należy zacząć uczyć już dwulatka. Kiedy słyszysz, że twój malec jest grzeczny i dobrze wychowany, uśmiechasz się i pękasz z dumy, bo to właśnie ty nauczyłaś go życzliwości i uprzejmości wobec innych. Dziecko uczy się głównie przez naśladowanie, więc najbardziej bliskie i naturalne będą dla niego te zachowania, które zaobserwuje u rodziców. W końcu to właśnie tata i mama stanowią dla niego największy autorytet.

Magiczne słowa

Jeżeli chcesz nauczyć dziecko posługiwania się zwrotami grzecznościowymi takimi jak : "proszę", "przepraszam", "dziękuję", "słucham", "dzień dobry" itp. musisz ciągle dawać mu dobry przykład zwracając się nimi do dziecka, domowników czy sąsiadów. Dzieci bezwiednie kopiują zachowania rodziców, uważając, że robią dobrze. Dlatego tak ważny jest własny przykład, autentyczna postawa, unikanie pozorów i zakłamania. Tu nie wystarczy sama teoria, tu liczy się praktyka. Trzeba więc być wzorem dla własnego dziecka.

Dbanie o porządek

Wbrew temu, co się powszechnie sądzi, umiejętność odkładania zabawek na odpowiednie miejsce należy jak najbardziej do sfery dobrych manier. Nauka dbania o porządek nie jest prosta i trwa długo, za to doskonale pokazuje dziecku związek pomiędzy przyczyną, a skutkiem. Na początku uczyń sprzątaninę formą zabawy, już z półtorarocznym dzieckiem można bawić się we wrzucanie klocków do wiaderka czy układanie misiów do snu na wyznaczonej półeczce. Gdy będzie starsze uświadamiaj mu, że nie przejdziesz do następnej zabawy dopóki nie posprząta po poprzedniej. Pamiętaj także, aby nie okazywać przy tym zdenerwowania oraz nie wymagać zbyt wiele. Dziecko 4-5 letnie już samodzielnie powinno sprzątać po sobie zabawki.

Bon ton przy stole

Najlepszym sposobem na nauczenie dziecka dobrych manier w tej dziedzinie jest jedzenie wspólnych posiłków. Już dwulatek powinien wiedzieć, że jeść należy przy stole, a nie np. przy telewizorze. Należy przyzwyczajać też dziecko do stałych pór posiłków. Nie ma w tym czasie oglądania bajek, zabawy, czytania książeczek. Podczas wspólnych posiłków dziecko nauczy się (oczywiście z pomocą dorosłych) prawidłowego posługiwania się sztućcami; najpierw łyżeczką, widelcem, a w przyszłości nożem. Wspólne posiłki to znakomita okazja, aby uczyć grzeczności i uprzejmości. Trzylatka możesz już poprosić o pomoc w nakrywaniu stołu, podanie soli czy pieprzu itp. Dzięki temu poczuje się częścią ważnego rodzinnego rytuału.

Przestrzeganie higieny

Dobre wychowanie to także zasady zachowania higieny. Szczególnie dotyczy to kilkukrotnego w ciągu dnia mycia rąk. Wyrabianie w dziecku tego nawyku jest bardzo ważne. Mycie rąk chroni bowiem przed drobnoustrojami chorobotwórczymi. Raczkującemu maluchowi należy przemywać rączki przed każdym posiłkiem, a kiedy zaczniesz korzystać z toalety, także po każdym w niej pobycie. Starsze dziecko naucz samodzielnego korzystania z umywalki i wody. I tutaj najważniejsza jest regularność i powtarzalność tej czynności.

Sztuka dzielenia się z innymi

Małe dziecko to egoista, który chciałby mieć wszystko dla siebie: mamę, kolegę, zabawkę, ciastko... Takie zachowanie u malucha jest naturalne. Dopiero z czasem i pomocą rodziców, zaczniesz sobie uświadamiać, że nie jest pępkiem świata, i że z innymi dziećmi należy się też liczyć. Przebywając w grupie rówieśników: w żłobku czy przedszkolu, dziecko poznaje trudną sztukę dzielenia się z innymi: zabawkami, wychowawczynią, słodyczami. Kilkulatek powinien już wiedzieć, że niszczenie rzeczy innych, wrywanie kolegom zabawek, narzucanie swojej woli czy wyśmiewanie nie jest dobrym sposobem na nawiązywanie przyjaźni. Dlatego rodzice powinni reagować na wszelkie przejawy aspołecznego zachowania, tłumacząc dziecku jak nie należy, a jak wolno postępować. Należy również reagować, kiedy usłyszymy nieodpowiednie słownictwo dziecka. Nie lekceważ tego, tylko tłumacz, że jest to obraźliwe, a osoba do której tak się zwraca, jest smutna. Potem zaproponuj mu takie określenia, które nikogo nie będą obrażać. Pamiętaj, że jesteś wzorem dla swojego dziecka.

Polecane publikacje:

"Dobre maniery czyli zasady i porady dotyczące ogłady", Grażyna Herbst

"Dobre maniery czyli savoir - vivre dla dzieci i nie tylko", Grażyna Herbst

"Bon czy ton savoir i vivre dla dzieci", Grzegorz Kasdepke

"Dobre maniery czyli savoir - vivre dla dzieci", Joanna Krzyżonek

"Księżniczka Zuzia i dobre maniery", Barsotti Eleonora

"Dzień dobry i do widzenia. Dobre maniery", Ellie Patterson

"Dobre maniery Cecylki Kundelek. Czyli o tym, że wypada wiedzieć, co wypada", Joanna Krzyżonek, Marcin Ciseł

RYMOWANKI O DOBRYM ZACHOWANIU

Pamiętaj zawsze o pozdrowieniach,
„dzień dobry” mów i „do widzenia”!

Ten się rzecznie zachowuje,
kto mówi „dziękuję”!

Kto dokładnie ręce myje,
ten jest zuch i długo żyje!

Przy stole nie mów z pełnymi ustami
i ładnie posługuj się sztućcami!

Gdy Cię nachodzi chęć do ziewania,
rączką swą buzię starannie zasłaniaj!

Pomóż tacie, pomóż mamie,
kiedy w domu jest sprzątanie!

Zbieraj zabawki, wyrzucaj śmieci...
Bądź dobrym wzorem dla innych dzieci!

Szanuj książki i zeszyty,
w nich jest cały świat ukryty!

Każde dziecko kulturalne
musi też być punktualne!

Kiedy zrobisz już coś złego,
umiej przyznać się do tego!